

Hagl, Tornado og Orkan – den bedrageriske krig

Festtale ved tildelingen af Hannah-Arendt-prisen i 2014

**Af Jurij Andrukhovij
5. december 2014**

Originaloversættelse til tysk af Sabine Stöhr

Oversat fra tysk af Jens Ellekær

Kilde: <https://www.boell.de/de/2014/12/05/hagel-tornado-hurrikan-der-chimaerische-krieg>

Mine damer og herrer!

Jeg vil gerne benytte denne utvivlsomt festlige og for mig glædelige anledning til at fortælle Dem mere om visse aspekter af den konflikt, der i Tyskland for det meste betegnes som ”krisen i Ukraine”. Det forekommer mig, at der såvel i det ydre som i det indre af denne konflikt eksisterer forfærdelig mange forhold, som De knap ved noget om, fordi medier og politikere informerer Dem i henhold til samme skema og skabelon: geopolitik, indflydelses- og interessezoner, russisk-amerikansk tovtværkeri, Ukraine som et håbløst splittet og utilregneligt land, økonomiske grunde for ”Putin-forståelsen” og en sikker gasforsyning.

Men Ukraine er mere end et territorium til gas-transit mellem Rusland og Europa. Det er et land med en egen, ekstremt vanskelig og tragisk historie og en nylig fundet identitet. Ukraine er altså langt mere komplekst, end det synes - det fortjener Deres opmærksomhed. I Ukraine opføres der i dag en genskabelse af det historiske drama, hvori Centraleuropa fungerer som et territorium, hvor autokratiske værdier atter indleder et angreb mod de liberale. Endelig foregår der i Ukraine for øjnene

af os tilblivelsen af et nyt europæisk samfund.

Mod denne tilblivelse indsættes der en hård og grusom modstand – såvel eksternt som internt i landet. Men i sidste ende udgør både den interne og den udefra kommende modstand elementer i samme ødelæggende specialoperation.

Derfor er det en smertefuld tilblivelse. For at standse den viger vor nabostat end ikke tilbage fra militær indblanding. Dets præsident har i denne konflikt, som han selv gennem mere end ti år har forberedt og opflammet, tiltaget sig rollen som en streng, men retfærdig ”voldgiftsmand”. Men denne rolle lykkes ikke eller kun meget dårligt for ham – så dårligt, at det kun er de herrer Schröder, Berlusconi og Gorbatjov, i dag realpolitikens legendariske helte, der kan nære tiltro til ham.

Et interview med den russiske præsident, som denne for kort tid siden, i midten af november, gav til en tysk tv-kanal, er et perfekt eksempel på hans lige så skam- som hjælpeløse forvanskning af realiteterne. Putin optræder over for det tyske tv-publikum på nøjagtig samme måde som over for det hjemlige russiske, der jo som bekendt er rede til at tro, at det malaysiske Boeing 777 allerede før afgang var lastet ikke med levende passagerer, men med menneskelig. Men tilbage til interviewet for det tyske tv-publikum, hvorunder den russiske præsident blandt andet sagde følgende:

I det østlige Ukraine finder der kampe sted. Den ukrainske centralmagt har sendt hæren dertil, der indsættes endog ballistiske missiler. Men taler man herom?

Han gør en pause og sætter et teatralisk punktum: ”Ikke et ord!”

I virkeligheden talte man allerede i sommers om de ballistiske missiler, for eksempel på CNN. Oplysningen blev straks dementeret af den ukrainske regering, som erklærede, at

de sidste missiler, som i henhold til international klassificering kan anses for ballistiske og har en rækkevidde på mellem 500 og 1000 kilometer, blev i Ukraine destrueret den 1. juli 1996, og det i rammerne af et af USA finansieret afrustningsprogram. I Ukraine eksisterer der ikke sådanne ballistiske missiler.

Jurij Andrukhovitj under sin takketale i Bremen den 5. december 2014. Foto: Wolfgang Weiss

Hvorfor reagerer Putin så aggressivt?

I virkeligheden – og dette udtryk er der meget ofte brug for, når man kommenterer den russiske præsident – er det hans, Putins, regulære militære enheder, som kæmper i Ukraine – og de kæmper ikke kun med raketsystemer med så sigende navne som ”Hagl”, ”Tornado” og ”Orkan”, men også med splinternye T-90 kampvogne. Men herom kommer der i hvert fald ”ikke et ord” over læberne på den russiske præsident.

Hvorfor reagerer Putin så aggressivt over for Ukraine? Hvorfor koncentrerer Rusland i dag sin samlede udenrigspolitik om krigen mod os og om i stor stil at føre resten af verden bag lyset, når det drejer sig om denne krig?

Der findes løgne. Der findes store løgne. Der findes skamløse og skamløst store løgne. Og der findes løggen i sin rene form: det russiske propagandaapparat. Der har De, groft sagt, den samlede udenrigspolitik. I virkeligheden (igen dette udtryk!) handler det for Putin først og fremmest om noget, som han frygter mere end alt andet. Jeg citerer fra nyhederne:

Den russiske præsident betegner de ”farve-revolutioner”, der har fundet sted i en række lande, som en lære og en advarsel til Rusland og lover at gøre alt, hvad der er nødvendigt for, at der ikke sker det samme i Rusland.

Således gør han for eksempel i det østlige Ukraine ”alt, hvad der er nødvendigt”. Blandt andet med indsættelse af de multiple raketstyr ”Hagl”,

”Tornado” og ”Orkan”. Den citerede erklæring om ”lære og advarsel” til Rusland afgav Putin under et møde i det russiske sikkerhedsråd. Videre talte han om, at i dagens verden benyttes ekstremisme ”som et instrument i geopolitikken og til at forskyde indflydelseszoner”. Naturligvis – hvad skulle ellers beskæftige en samvittighedsfuld elev af alle tiders og alle nationers geopolitiske geni, professor Aleksander Dugin! Geopolitik og indflydelseszoner – det er det, der ikke lader den russiske præsident i ro. Han fortsætter:

Vi ser, hvilke tragiske følger de såkaldte farverevolutioner har medført, hvilke rystelser befolkningerne i disse lande har gennemlevet og fortsat gennemlever. Disse rystelser er udløst af ansvarløse eksperimenter med fordækt, ofte tillige brutal, naiv indblanding i deres liv.

Det hele er lige omvendt. I mit personlige liv, som også i millioner af andre menneskers liv, har han, Vladimir Vladimirovitj Putin, blandet sig naivt og brutalt, han, hvis reageren på vores ”farverevolution” er faldet mere end sygeligt ud. Herta Müller gav for nyligt en yderst rammende vurdering i et interview i den svenske avis *Dagens Nyheter*:

Putins socialisering i KGB er i de senere år i stadig højere grad blevet til den eneste målestok for hans politiske ageren. Han ser fjender overalt i ind- og udland, fordi han ikke kan forstå verden på anden måde. Og han har brug for fjender, som man må lyve overfor og tage ved næsen, for at hævde de såkaldte russiske interesser. Og dermed iscenesætter han sig som redningsmand for de slaviske værdier, der trues af den dekadente vestlige kultur – altså af os.

Og et stykke længere fremme i interviewet: Putins eneste og største modstander er det vestlige pluralistiske samfund med individets frihed og et uafhængigt retsvæsen – altså det demokrati, som vi gerne vil leve i. Og i hvilket også menneskene i Ukraine gerne ville leve. Transparens og hemmelig tjeneste – der kan næppe findes en større modsætning.

Putin handler som en autokratisk efterretningsofficer i et regime af specialoperationer. Derfor har

hans krig mod Ukraine en så kimærisk karakter. En hybrid krigsførelse, som man nu om stunder har for vane at udtrykke det. Men trods al hemmeligholdelsen i denne særlige krig, så lader de soldater og kampvogne, som han sender til det østlige Ukraine, sig ikke skjule. Selv OSCE-missionen har nu forstået det. Og den britiske ambassadør i Kijev har offentliggjort en instruktion, som, ifølge diplomaterne, ”skal hjælpe Kreml med at finde dets kampvogne i Ukraine”. David Liddington, den britiske europaminister, udtaler følgende:

Kreml har sendt i hundredvis af soldater til Ukraine, samlet tusinder ved dets grænser og forsyner sine marionetter i øst med et ubegrænset antal våben og kampvogne. Det er ikke en antagelse, men en kendsgerning. Vi råder over satellitoptagelser, fotografier fra mennesker på stedet, rapporter fra OSCE-missionen og beretninger fra øjenvidner. De russiske forsøg på at benægte dette er utroværdige.

Kampvogne er kampvogne, de lader sig ikke skjule. Men de soldater, som dræbes, skal dog begraves. Uafhængige kilder i russiske menneskeretsorganisationer taler allerede om op mod tusind dræbte russiske soldater i ”Donbass-felttoget”. Rusland kæmper altså ikke hos os; den russiske hær er her ikke, men det er ligene af russiske soldater. Hvad skal der ske med dem? Helst skal de stables op i minegange eller begraves i anonyme grave. En soldat – forsvundet. Måske har han aldrig eksisteret. De pårørende kan man under absolut hemmeligholdelse meddele, at deres søn, mand eller bror har fået et hjertetilfælde eller helt enkelt er død i varmen under en orlov. Som den legendariske russiske marskal Sjukov engang sagde, da han sendte yderligere kompagnier, bataljoner og armeer af Den Røde Hær i den sikre død: ”Rusland er stort, kvinderne vil føde nye soldater.”

Aspekter af en hybridkrig

Når den russiske præsident ikke blot lader hånt om grundlæggende rettigheder, men om endog sine egne borgers liv, hvad kan man så forvente af ham, når det drejer sig om ukrainske borgere? I henhold til den nyeste oversigt er ikke færre end 700

af disse ukrainske borgere for tiden terroristernes gidsler eller fanger. De bliver totureret og ydmyget. Beretningerne fra dem, som har kunnet befries, efterlader et frygteligt indtryk af en tøjlesløs gentagelse af den mest grufulde middelalder. I sommers spærrede man dem inde i forvaltningsbygningernes kældre, hvor de i uge- og månedsvis blev pint, slået og nedbrudt, uden lys og luft, ofte uden vand og mad og for det meste uden medicinsk hjælp. Nu nærmer vinteren sig, og det er endnu mere forfærdeligt at forestille sig alt dette. Blandt dem er der kvinder og mindreårige børn. Det fortælles, at kvinder er blevet voldtaget med maskingeværer. Og dette er ikke en metafor.

For at opretholde en atmosfære af frygt i de besatte områder har separatisterne indført dødsstraf. Det sker i et delområde af et land, der er medlem af Europarådet, og hvis forfatning forbyder dødsstraf. Som separatisternes leder for nogle dage siden meddelte på deres tv-kanal, bliver afgørelser om dødsstraf fra nu af truffet af ”særlige tri-oer” (en genklang fra Stalin) af – pas på! – ”feltmilitærdommere”. Ingen kan sige, hvor mange dødsdomme, der allerede er blevet eksekveret. Men der indsamles tilstrækkeligt materiale til en lang proces i Haag, som vil blive rig på grufulde fakta. I den syvende rapport fra FN’s Højkommissær for Menneskerettigheder hedder det, at

de væbnede grupper fortsætter med uretmæssigt at holde mennesker fanget, at foretage henrettelser uden dom, at foranstalte tvangsarbejde, at anvende seksuel vold og at ødelægge eller konfiskere personlig ejendom. Tusinder af mennesker er meldt savnede; der bliver til stadighed fundet nye grave, hvorfra ligene bjærges til identificering.

Der er et yderligere aspekt ved denne hybridkrig, som består i, at flere end en snes ukrainske borgere, som enten er blevet taget til fange på deres lands territorium eller er blevet bortført, nu retsstridigt tilbageholdes i russiske fængsler. Det siger sig selv, at de lige så retsstridigt er blevet bragt der til – for det meste fra de af separatister kontrollerede områder. De russiske advokater for disse fanger beretter om, at nogle af dem tortureres – frem

for alt for at tvinge dem til at fortælle om ”det ukrainske militærs forbrydelser mod civilbefolkningen i Donbass”. Viceformanden for partiet UNA-UNSO, Mykola Karpjuk, er den, der har været tilbageholdt længst. Han blev allerede i marts bortført fra Tjernigov-oblasten, der ligger langt fra Donbass. I april blev yderligere fire ukrainere retsstridigt tilbageholdt på Krim: filminstruktøren Oleg Senzov, historielæreren Oleksij Tjyrnij, fotografen Gennadij Afanasjev og aktivisten Oleksandr Koltsjenko.

Notér Dem disse navne – det kan ikke udelukkes, at netop nu, i dette øjeblik, bliver en af dem udsat for usigelige torturpinsler i et undersøgelsesfængsel i Moskva. Den kendteste af fangerne er en kvinde, militærpiloten Nadija Savtjenko, som siden den 18. juni har været i fangenskab. Separatisterne bortførte hende fra Luhansk-området og overgav hende til den russiske sikkerhedstjeneste. Operationen blev organiseret og personligt ledet af det nuværende ”overhoved for Folkerepublikken Luhansk”.

Behøves der yderligere beviser for, at separatisterne i Donbass styres direkte og absolut fra Kreml? Hvad skal det betyde med ”folkerepublikker”, ”oprørere” og ”rebeller”? De er forbrydere og banale marionetter!

Situationen på Krim i almindelighed og for dens indfødte befolkning i særdeleshed er et andet aspekt, som jeg her må fremføre. Flygtninge fra Krim og menneskerettighedsaktivister har udarbejdet et interaktivt kort, hvorpå alle tilfælde af menneskerettighedskrænkelser er anført. Fra den 24. februar (indledningen på den russiske intervention) og til i dag er der blevet konstateret 103 krænkelser af borgerlige og politiske rettigheder, 70 krænkelser af indfødte folk og nationale mindretals rettigheder, 65 krænkelser af kulturelle og religiøse rettigheder og 139 krænkelser af social-økonomiske rettigheder. Mens det i foråret, i begyndelsen af den russiske besættelse af Krim, overvejende var proukrainske aktivister, som blev forfulgt, så er det i den senere tid især presset på krimtatarerne, som er blevet skærpet. Som De ved, blev dette folk allerede én gang tidligere på Stalins

befaling deporteret fra deres hjemstavn. I dag forsøger besættelsesmagten at skabe sådanne levebetingelser, at de også uden en ovenfra beordret deportation i stort omfang frivilligt forlader halvøen.

Siden besættelsens begyndelse er 21 repræsentanter for den krimtatariske befolkning blevet bortført; nogle er senere fundet døde med tegn på tortur. Det mest udbredte bytte i denne jagt er børn, teenagere og unge mænd af krimtatarisk nationalitet. Jeg læser alle disse officielle oversigter og prøver ikke at blive forrykt. Hvor og med hvem sker alt dette? Sker det virkelig hos os, i mit land, i Østcentraleuropa? Eller har denne konflikts store geopolitiske oppisker opnået for altid at presse os ud af Europa og drive os over i en helt anderledes ”verdensdel”, et eller andet sted sammen med Afghanistan, Irak og Syrien? I mange europæeres opfattelse er vi allerede dér. De mener, at hos os hersker der evig krise: ”Ukraines krise”.

Mine udenlandske bekendte tvivler

Lad mig vende tilbage til bortførelserne og den efterfølgende tortur og mordene. Det er en karakteristisk metode, som bærer et klart genkendeligt mærke; og det var en af de mest anvendte forbrydelser, som Janukovitj-regimet – under nøje efterlevelse af direktiverne fra Moskva – anvendte mod os på Majdan. Fra begyndelsen af var der mennesker, der forsvandt fra Majdan. Rundt om Majdan kredsede der til stadighed såkaldte ”sportslige typer” og andre ”luskebukse”. Blandt mine venner var der ingen, som ikke bemærkede tegn på, at de blev forfulgt, og at deres telefon blev aflyttet.

Det var yderst farligt at bevæge sig rundt i byen alene eller i for små grupper – folk med Majdan-symbolik kunne hvor som helst blive angrebet og alvorligt gennempryglet af ”hooligans” eller ”fulde mænd”. Kun midt på Majdan kunne man føle sig nogenlunde sikker, bag barrikaderne og omgivet af ti tusinde ligesindede. Men undertiden måtte man ganske enkelt væk fra pladsen – tage hjem, til pårørende og venner eller afvikle praktiske opgaver. ”De” observerede nøje vore bevægelser. Således

blev den kendte journalist Tetjana Tjornovol den 25. december angrebet og på brutal vis slået bevidstløs (det havde været planlagt at prygle hende ihjel, men hun var heldig). I anden halvdel af januar foregik nogle af de mest opsigtsvækkende bortførelser. Regimet og kriminelle elementer, som stod dette nær, foretog også deres jagt på bytte på de sygehuse, hvor Majdan-demonstranter blev behandlet for de skader, de havde pådraget sig under sammenstødene med politiets specialenheder på Hrusjevskij-gaden.

Aktivisten Ihor Luzenko og videnskabsmanden fra Lviv, Juri Verbytskij, blev bortført fra et sygehus. Gennem flere dage blev de tortureret et ukendt sted i en skov ved Kijev. Den af torturen halvt bevidstløse Luzenko blev derpå i live smidt ud af en bil på en skovvej og overlevede ved et mirakel. Verbytskijs matrakterede lig blev nogle dage senere fundet i samme skov. Det blev stadig farligere at opsøge et sygehus i Kijev. Dér lurede politiet og banditterne på folk som os. Dengang skrev Herta Müller til mig:

”Mordene på sårede i klinikkerne minder mig om afslutningen på Ceaușescu-diktaturet. I Timișoara blev der også skudt mange oppositionelle på sygehuse. Åbenbart bliver denne russisk-sovjetiske praksis også anvendt i Ukraine.”

I mit svar bemærkede jeg, at alt var det samme, og at vi allerede gennem længere tid havde kaldt vores præsident ”Janutjescu”. Ja, det var et grufuldt, repressivt maskineri, hvis motor befandt sig i Moskva. Det er sørgeligt og forfærdeligt og umuligt at fortie – 29 deltagere i EuroMajdan er indtil i dag sporløst forsvundet. Der kan næppe herske tvivl om, at de ikke længere er i live. Men hvor er deres lig – gravet ned, brændt eller på anden måde tilintetgjort? Hvad der står tilbage, er troen på, at alt, hvad der er skjult, på et tidspunkt kommer for dagens lys, og at ingen ugering forbliver usonet.

I forbindelse med den netop beskrevne atmosfære af intimidering, forfølgelse og i praksis endeløs eskalation af volden fra den daværende statsmagts side træder endnu et aspekt frem – spørgsmålet om de højreorienterede. De findes faktisk. Under de revolutionære begivenhe-

der på Majdan blev ”Højre Sektor” stadig hyppigere nævnt. Den var en realitet, ikke et fake. Dens antisemitiske eller neonazistiske karakter derimod et fake. Da politiets specialstyrker, hvem straffriheden var steget til hovedet, i januar i år i stort omfang begyndte at anvende tortur og ydmygelser, da de afgav sigtede skud mod kvinder, læger og journalister, og da sammenstødene på Hrusjevskijgaden blev virkelig bitre i ilden og røgen fra brændende bildæk, fremskaffede Kijev-jøderne, ligesom alle andre borgere i Kijev, molotovcocktails og brosten til ”Højre Sektor”.

Kijevs højreorienterede forsvarede Kijevs jøder mod forbryderne i politiuniform – hvad er der besynderligt ved det? Efter min opfattelse overhovedet intet, hvis man husker, at Majdan forenede så forskellige samfundslag, etniske fællesskaber, sproglige og politiske grupper, at det blev et billede på det samlede Ukraine i dets nuværende kompleksitet og modsætningsfyldthed. Ingen enkelte regioner, ingen ”nationalister”, men hele landets komplekse og stærkt fragmenterede sociale struktur med dets studenter, bønder, intellektuelle, ultraer og anarkister, med dets endnu eksisterende arbejderklasse, dets forretningsfolk og Afghanistanveteraner, med dets fantastisk modige kvinder og alle de øvrige, de ukrainsk- og de russisksprogede. Selv Krishnatilhængerne – det syn vil jeg aldrig glemme – kom til os på Majdan med baseballkøller for at forsvare deres næste, således som Krishna havde lært Ardshuna det.

Mine udenlandske bekendte tvivler. At tvivle er helt og holdent et positivt karaktertræk hos den ægte europæer. Som ægte europæere tvivler også mine bekendte. De spørger, om det overhovedet er muligt, at det gode kun befinder sig på den ene side og det onde på den anden? Om ikke sandheden ligger et sted derimellem?

Jeg forstår: De ønsker at give ikke blot Kreml, men også dets marionet-”separatister” mulighed for ikke at være det absolutte onde. Den postmoderne bevidsthed kræver, at konflikter nedtones, og afviser alt sort-hvidt. ”Feltmilitærdommere”, dødsstraf og tortur er ikke tilstrækkeligt for mine bekendte. De søger skyldige på begge sider af kon-

flikten. Netop for sådanne tilfælde eksisterer det forunderlige tyske ord ”balance”. Putin kender europæerne, og han kender den europæiske afbalancerede tænkningens ejendommeligheder. Derfor har han antaget den tidligere nævnte rolle som fredsmægler. Jeg tillader mig endnu en gang at citere fra interviewet med ham på tysk tv:

Jeg fortæller Dem det helt åbent, det er ingen hemmelighed, at de mennesker, som kæmper mod den ukrainske hær, siger: ”Det er vore landsbyer, vi stammer herfra. Her lever vore familier, vore venner og slægtninge. Hvis vi drager bort, kommer de nationalistiske bataljoner og dræber alle. Vi drager ikke bort; I vil være nødt til at dræbe os.”

Og videre, som det passer sig for en retfærdig fredsmægler: ”Naturligvis forsøger vi at overtale dem; vi taler med dem, men når de siger sådan, så må De forstå, at vore argumenter slipper op.” Men hvad ved Putin i virkeligheden om disse mennesker og disse landsbyer? Med hvem taler han egentlig, og hvem lytter han til – ud over til professor Dugin?

Hvorledes kan denne krig, ført af sabotører og stormtropper, høre op?

Det er ikke en borgerkrig, ikke en krig mellem én del af Ukraine og en anden, og endnu mindre er det en krig mellem det ”russisksprogede østen” og det ”ukrainsksprogede vesten”. Hvis retten til modersmålet trues, forsvarer man det ikke med geværet, men med sit intellekt. Endog i det, der angiveligt er ”separatisternes højborg”, Donetsk, samledes der endnu i april flere mennesker til proukrainske demonstrationer end til ”separatistiske”. I dag er de fleste af disse mennesker imidlertid ikke længere i Donetsk – de er blevet tvunget til at rejse væk, er forsvundet eller omkommet. Nogle af dem er blevet identificeret blandt dem, som blev tortureret til døde. Andre vil stadig skulle identificeres.

Det er ingen borgerkrig. Det er staten Ruslands ikke-erklærede krig mod sin nabo, det suveræne Ukraine. Og fordi krigen stadig ikke er erklæret, bliver den indtil nu ført med begrænsede midler. Altså bomber det russiske luftvåben endnu

ikke vore byer, og fra det orlogsskib af den franske "Mistral"-klasse, som Rusland vil afpresse af Frankrig og sende til Sortehavet, stiger der endnu ikke kamphelikoptere op. Det er en krig i specialoperationsformat, en krig med sabotører og stormtropper, paramilitære "rekonstruktører" og banditter, men også med banale lejesoldater og en mindre, men velbevæbnet femte kolonne.

Det er deres krig mod alt, hvad der er demokratisk, liberalt, europæisk og vestligt. Det postrevolutionære Ukraine er blevet det første offer for denne aggression, men også – uventet for aggressoren – den første alvorlige hindring på hans vej. Ikke blot har Ukraine kunnet holde sin forsvarslinie – det ville også for længst have afsluttet denne "borgerkrig", hvis nabolandets præsident blot endelig ville ophøre med at forsyne de af ham afhængige "oprørske folkerepublikker" med kampvogne, "Tornadoer" og "Orkaner" såvel som med regulære hærenheder.

Hvorledes kan man tvinge ham til at ophøre dermed? Dette spørgsmål, eller mere nøjagtigt, den fælles søgen efter et svar burde i dag forene ukrainere og europæere. Støt derfor Ukraine – som i dag ikke er det eneste land, der er i fare. Og det er De Baltiske Stater, Polen, og Rumænien heller ikke. Vi har er ualmindeligt lille og, ærligt talt, ualmindeligt skrøbeligt og følsomt kontinent. Det mente, at det havde sørget så fantastisk for sin sikkerhed, og at det på netop dette område havde opnået så meget. Men det kræver blot en enkelt person i Kreml at få alt til at ryste og bæve.

I Ukraine har Europa vundet. Men måske vil det tabe i Europa – hvis Europa tager afstand fra sig selv og lukker af over for Ukraine med en mur af manglende forståelse og ligegyldighed. Vort land burde af Vesten netop nu betragtes som en del af Centraleuropa, som en forpost for Vesten, der i dag ikke blot forsvare egen frihed og sin europæiske fremtid, men også de vestlige liberale værdier i det hele taget.

Til min tak for at modtage en pris af så stor betydning knytter jeg håbet, at vi – trods alt – er forbundsfæller, at vi med tiden vil forstå hinanden stadig bedre, at vi vil nærme os hinanden og på

denne måde, for at citere et forbillede fra min ungdom, give freden en chance.

* * *

Om Jurij Andrukhovitj

Jurij Ihorovitj Andrukhovitj, født 1960 i den daværende Ukrainske Sovjetrepublik, er ukrainsk forfatter, digter essayist og oversætter. Han anses for en af sit lands vigtigste kulturelle og intellektuelle stemmer. Hans værker er blevet oversat og udgivet internationalt (men dog ikke i Danmark!).

Andrukhovitj har studeret journalistik i Lviv og fik i 1982 sine første digte publiceret. 1989 til 1991 gennemgik han litteraturkurser på Maxim-Gorki-Instituttet i Moskva. Ved siden af sin litterære produktion oversætter Andrukhovitj fra tysk, polsk, russisk og engelsk til ukrainsk. Han har udover Hannah-Arendt-prisen modtaget flere tyske litteraturpriser.

Andrukhovitj er kendt for sine proukrainske og proeuropæiske holdninger, men afviser at blive betegnet som ukrainsk nationalist. I en samtale med den schweiziske journalist Jürg Vollmer i foråret 2015 fortalte Andrukhovitj, at han efter begivenhederne på Euromajdan ikke havde været i stand til at skrive en bog. Andrukhovitj' skuffelse over "Europa" kommer til udtryk i en udtalelse, der er gengivet i *Neue Zürcher Zeitung* 26. november 2016: "Den 21. februar blev jeg ringet op mange gange [fra udlandet]." Han havde ønsket at fortælle sine samtalepartnere om heroismen hos dem, der var blevet skudt på Majdan, men "ingen interesse-rede sig for de skudte helte. De var kun interesse-rede i 'nazister', 'ultrahøjreorienterede fascister' og 'ultraekstraneofascinazister'".

Om "Hannah-Arendt-prisen for politisk tænkning"

"Hannah-Arendt-prisen for politisk tænkning" er indstiftet af *Heinrich-Böll-Stiftung*, en institution der har tilknytning til partiet *Die Grünen*, og senatet i *Freie Hansestadt Bremen*. Modtagerne af den

årlige pris på 10.000 euro udpeges af en uafhængig, international jury.

Om prisen skriver *Heinrich-Böll-Stiftung*:

Hannah-Arendt-prisen blev oprettet i 1994. Med den årlige tildeling af prisen skal ikke blot Hannah Arendt mindes, men også hendes betydning for en fornyelse af den politiske tænkning leve videre. Som knap nogen anden forholdt Hannah Arendt sig til sin tids udfordringer og til det politiske modernes skyggesider. Uden hendes beredskab til at indlade sig på det uhørte og det ukendte i det 20. århundredes rædsler, ville hendes enestående og radikale tilgang til totalitarismen ikke have været tænkelig.

Hannah-Arendt-prisen er ikke en akademisk pris, men en pris, der er åben for alle.

Med prisen hædres personer, hvis virke og værker i Hannah Arendts tradition bidrager til offentlig politisk tænkning og handlen. Den ori-

enterer sig mod personer, som har påtaget sig en risiko i det offentlige rum og erkender og formidler det nye i en tilsyneladende lineær fremadskridende verden.”

Forlaget ELLEKÆR ApS

www.ellekar.dk

Publiceret januar 2018

Grafisk udformning: Dorte Pugliese

Dette værk er licenseret under
Creative Commons License af typen
”Navngivelse-Ikkekommerciel-Ingen-
Bearbejdelse 4.0 International”